

ความสำคัญของปศุสัตว์

บรรดาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในโลกลนี้ ป่าไม้นับว่าเป็นทรัพยากรธรรมชาติอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งยวด เพราะสามารถอำนวยประโยชน์กับมวลมนุษยชาติทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งพอจะจำแนกความสำคัญได้ดังนี้

1. ประโยชน์ทางตรง ได้แก่

1.1 ไม้เป็นวัสดุในการก่อสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ทำเครื่องเรือน ทำไม้ค้ำยันอุโมงค์ในเหมืองแร่ ทำยุ้งฉาง คอเรือ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

1.2 ไม้ทำฟืน ถ่าน เพื่อทำเชื้อเพลิงในการหุงต้ม

1.3 ให้นิคมผลที่ไม้เป็นอาหารบริโภคของคนและสัตว์ได้ คือ กอก ผล ใบ เมล็ดของพันธุ์ไม้บางชนิด เช่น สะตอ มะขาม หน่อไม้ มันมือเสือ ฯลฯ

1.4 ให้นิคมเคมีที่สำคัญจากไม้ เช่น Cellulose และ Lignin

Cellulose ใช้กันมากในการทำกระดาษ โทมเทียม (Rayon) นิคมระบึก น้ำตาล แอลกอฮอล์ ยีสต์ และอาจทำเป็นอาหารสัตว์ได้

Lignin ใช้ในการทำ Vanillin ทำน้ำหอม เครื่องสำอางค์ ต่าง ๆ ยารักษาอาหารไม่ให้บูดเน่า และยารักษาโรคผิวหนัง

ถ้าเอาไม้ไปกลั่นในเตาอบ จะได้ Acetic Acid น้ำมันดิน Wood Alcohol หรือ Ethyl Alcohol ซึ่งใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ

1.5 ไม้สกัดสารเคมีผลิตยารักษาโรค สมุนไพรต่าง ๆ เช่น ยาแก้โรคเรื้อรังจากน้ำมันของผลกระเบา ยารักษาโรคความดันโลหิตสูงจากรากของต้นระยอบ ยารักษาโรคหัวใจจากเมล็ดของต้นแสลงใจ เป็นต้น

1.6 ไขมัน น้ำมัน และยางไม้บางชนิดทำประโยชน์ คือ¹

ชัน (Resin) มีชันเคเคียนตาแมวและชันกะบาก ใช้ทำน้ำมันชักเงา กายานใช้ในเครื่องทำเครื่องหอมและทำยา ยางสนใช้ในการทำยา ทำน้ำมันผสมสี ทำกระดาษ ทำสบู่และยาฉีดรองเท้า ฯลฯ

น้ำมันไม้ (Wood-oil) ได้จากน้ำมันของต้นยาง เหียง กรากใช้ในการผสมชันยาเรือ ทำไม้

ยางไม้ (Gum) ที่สำคัญคือ ยางเบลตงใช้ในการทำหมากฝรั่ง ยางขนุนใช้ในการหุ้มสายเคเบิลใต้น้ำ

2. ประโยชน์ทางอื่น ได้แก่

2.1 ช่วยรักษาคุณภาพธรรมชาติ ทำให้ฝนตกเพิ่มขึ้น และช่วยให้ความชุ่มชื้นในอากาศเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ (Atmospheric Humidity Control)

2.2 ช่วยให้อากาศไม่แปรปรวนร้อนจัดหรือหนาวจัดในบางฤดูกาลหรือตลอดปี

2.3 ช่วยบรรเทาความรุนแรงของลมพายุ โดยป่าไม้ช่วยเป็นแนวปะทะลม (Windbreak) และฉากกำบังกระแสลมได้เป็นอย่างดี (Shelterbelts)

2.4 ช่วยป้องกันการพังทลายหรือกัดชะดิน (Soil Erosion)

2.5 ช่วยให้แม่น้ำลำธารมีน้ำไหลอย่างสม่ำเสมอตลอดปี

2.6 เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า

2.7 ช่วยให้เกิดอากาศบริสุทธิ์

2.8 เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

2.9 ช่วยอำนวยความสะดวกทางยุทธศาสตร์ เมื่อจำเป็นจะต้องแสวงหาภูมิประเทศที่เกื้อกูลทางการยุทธ

¹ อำนวย คอวนิช, ต้นไม้กับพุทธศาสนาและบทความทางวิชาการป่าไม้, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, พ.ศ. 2520

3. ประโยชน์ของป่าไม้ที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ป่าไม้ได้มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ประชาชนได้ยึดถือคติ มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง เช่น ให้มีน้ำใช้พอเพียงในการกสิกรรม การประกอบอุตสาหกรรมต่าง ๆ ให้บุุชธรรมชาติแก่ที่ไร่นา ให้ผลิตผลจากไม้และของป่า สำหรับใช้ในการค้ารังสิต ให้มีสินค้าไม้และของป่าส่งไปจำหน่ายต่างประเทศหรือลดการนำเข้า อันเป็นทางให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ สำหรับใช้สอยทะนุบำรุงบ้านเมือง

จากคุณประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้ประการต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า ถ้าหากปราศจากป่าไม้แล้ว ประโยชน์ที่จะได้รับก็จะหมดสิ้นไปทันที จะเกิดความขาดแคลนนำความทุกข์ยากมาสู่ประชาชน และมีผลกระทบต่อประเทศชาติโดยส่วนรวมด้วย ฉะนั้น หากป้องกันรักษาป่าไม้และพื้นที่ต้นน้ำลำธารอันเป็นหัวใจสำคัญต่อการเกษตรกรรม และการชลประทานไว้ให้ได้ ประเทศชาติก็จะมีแต่ความอุดมสมบูรณ์ อันเป็นผลให้ระบบเศรษฐกิจในบ้านอื่นเป็นผลดีด้วย ถ้าหากไม่สามารถหยุดยั้งการทำลายป่าลงได้แล้ว ก็จะทำให้สภาพป่าทรุดโทรมลง ผลประโยชน์ที่ประเทศชาติและประชาชนจะได้รับก็จะกระทบกระเทือนและประสมความเสียหายไปด้วย

ถ้าจะเปรียบต้นไม้ที่เหลืออยู่ในป่าทุกวันนี้ เสมือนเป็นทุน ผลผลิตจากป่าไม้ที่นำออกมาใช้ทุกปีก็เสมือนเป็นดอกเบี้ยรับหรือกำไร หากนำทุนมาใช้ช่วยป่าที่มีอยู่นับวันก็จะทหายไปทุกที หากสถานการณ์เป็นไปเช่นนี้เรื่อย ๆ อีกไม่นาน ประชาชนซึ่งต่างก็เป็นผู้ถือหุ้นในทรัพยากรป่าไม้ของชาติก็จะประสบกับความหายนะในที่สุด

นับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา จำนวนประชากรของประเทศไทยได้เพิ่มขึ้นในอัตราสูงถึงร้อยละ 3.2 ต่อปี¹ ก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมตามมาอย่างเห็นได้ชัด พื้นที่ป่าไม้ได้ถูกบุกรุกแผ้วถางลงอย่างหนัก ด้วยสาเหตุเพื่อยึดครองพื้นที่ป่าโดยมิชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งการลักลอบทำลายป่าเพื่อหวังประโยชน์

¹ ดอนม ถาวรานุสรณ์, "โครงการเร่งรัดปลูกป่า", ข่าวพาณิชย์กระทรวงพาณิชย์ ครอบรอบปีที่ 59, พระนคร : โรงพิมพ์ข่าวพาณิชย์, พ.ศ. 2522 หน้า 70

จากไม้มีค่า กว๊านเขื่อนนี้รัฐบาลจึงได้เข้ามาทำการควบคุมอย่างจริงจังเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และป้องกันการใช้ไม้อย่างฟุ่มเฟือย ซึ่งความจริงการอนุรักษ์ป่าไม้ได้เริ่มมานานแล้ว ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2372 และในปี พ.ศ. 2439 ได้จัดตั้งกรมป่าไม้ขึ้นเพื่อรับผิดชอบงานด้านป่าไม้ของชาติจนถึงปัจจุบันนี้ แต่ถึงแม้จะมีหน่วยงานเข้ามารับผิดชอบทางด้านป่าไม้โดยตรงก็ตาม ปริมาณพื้นที่ของป่าไม้ก็ยังลดลงอยู่เรื่อย ๆ จากการศึกษาดูการประเมินพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยปรากฏดังนี้ คือ

ปี พ.ศ. 2504 ปรากฏว่ามีพื้นที่ป่าอยู่ประมาณ 182 ล้านไร่ หรือร้อยละ 57 ของพื้นที่ทั่วประเทศ

ปี พ.ศ. 2517 การสำรวจจากภาพถ่ายดาวเทียม ปรากฏว่ามีพื้นที่ป่าอยู่ประมาณ 119 ล้านไร่ หรือร้อยละ 37 ของพื้นที่ทั่วประเทศ¹

ปี พ.ศ. 2520 ปรากฏว่าประเทศไทยมีสภาพป่าไม้ที่สมบูรณ์อยู่เพียง 131,785 ตารางกิโลเมตร หรือ 83,365,625 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.35 ของเนื้อที่ประเทศไทยเท่านั้น²

จะเห็นว่าพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกทำลายไปนั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ ช่วง 3 ปี จากปี พ.ศ. 2517 - 2520 พื้นที่ป่าได้ถูกทำลายไปประมาณ 36 ล้านไร่ อันที่จริงแล้วเมื่อประมาณ 10 ปีเศษมานี้เองประเทศไทยได้รับการยกย่องว่าเป็นประเทศ ซึ่งอุดมไปด้วยป่าไม้มีค่าและเคยส่งผลิตภัณฑ์จากป่าไม้ไปจำหน่ายต่างประเทศ ทำรายได้ให้ประเทศไทยเป็นอันดับ 2 รองลงมาจากสินค้าข้าว แต่ในปัจจุบันรายได้จากสิ่งเหล่านี้ได้ตกอันดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2519, แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (2520 - 2524), กรุงเทพฯ :
เรื่องแผนการพิมพ์

²ถนอม ถาวรานุสรณ์, "โครงการเร่งรัดปลูกป่า", ข่าวพาณิชยกรักรววงพาณิชยกรบรอบปีที่ 59, พ.ศ. 2522 หน้า 71.

ลงมาเป็นที่ 8 และที่ 10 และกำลังตกอันค้ำลงไปเรื่อย ๆ¹ จนประเทศไทยได้เปลี่ยนสภาพจากผู้ส่งไม้เป็นสินค้าออก กลายเป็นผู้ส่งไม้จากต่างประเทศเข้ามาในประเทศ ซึ่งวิธีการดำเนินงานค้าการป่าไม้ของกรมป่าไม้ที่ถือปฏิบัติกันมาขณะนี้ ยังไม่อาจแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่าไม้ได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากมีอุปสรรคมากมายหลายประการ รวมทั้งการร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ยังมีน้อย ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 - 2509) ใ้ระบุไว้ว่าจะต้องสงวนป่าให้ได้อย่างน้อย 50 ของพื้นที่ประเทศ² ซึ่งก็ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนดังกล่าว ดังนั้นจึงต้องวางมาตรการเพื่อที่จะสงวนและเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ โดยการเร่งรัดการป้องกันการบุกรุกทำลายป่าไว้ 4 ประการ คือ

1. การป้องกัน
2. การปราบปราม
3. การประชาสัมพันธ์
4. การปลูกป่า

การปลูกป่านี้เป็นมาตรการสุดท้ายที่จะต้องดำเนินการโดยด่วน เพื่อให้มีป่าไม้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ระบบเศรษฐกิจและสภาวะแวดล้อมต่อไป ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) ต้องการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศให้ได้ถึงร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศทั้งหมด³ เพื่อเป็นการขจัดปัญหาการขาดแคลนไม้ของประเทศไทยในอนาคตด้วยการใช้ไม้เพื่อการค้า อีกทั้งเป็นการลด

ศูนย์วิทยทรัพยากร

¹อำนาจ คอวนิช, "งานปลูกสร้างสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้" กรมชาติเจ้าเอย, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำกัด, หน้า 363

²อาษา พรหมบุบผา, นโยบายป่าไม้, คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, พ.ศ. 2515

³ดอนอม ถาวรานุสรณ์, "โครงการเร่งรัดปลูกป่า", ข่าวพาณิชยกรรมกระทรวงพาณิชย์ครบรอบปีที่ 59, พระนคร : โรงพิมพ์ข่าวพาณิชยกรรม

กลยุทธ์การค้าจากการนำไม้เข้าประเทศให้น้อยลง และผลประโยชน์ทางอ้อมอื่นอีก หลักการ
เร่งรัดปลูกป่าดังกล่าวนี้ กรมป่าไม้ได้กำหนดเป้าหมายหลักของการปลูกป่าไว้ว่า
จะทำการปลูกป่าให้ได้ปีละ 1,000,000 ไร่ โดยใช้เวลาปลูกติดต่อกัน 5 ปี เริ่มดำเนินการ
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 เป็นต้นไป เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2527 จะมีพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้นตาม
โครงการจำนวน 5,000,000 ไร่ โดยแบ่งการปลูกออกตามหลักวิชาการเป็น 2
ลักษณะ คือ

1. ป่าไม้เพื่อรักษาคุณธรรมชาติและต้นน้ำลำธาร (Protection Forest)
2. ป่าไม้เพื่อผลทางกานเศรษฐกิจและเพื่อใช้สอย (Production Forest)

เพื่อให้การดำเนินการปลูกสร้างสวนป่ามีประสิทธิภาพสูงสุด สิ่งที่ต้องคำนึงถึง
ก็คือ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามฤดูกาลเป็นสำคัญ และไม้ที่จะปลูกทดแทน
ความต้องการในระยะสั้น ควรเป็นไม้โตเร็ว ให้ผลตอบแทนสูงพอสมควร เพื่อจะได้เป็น
สิ่งจูงใจให้เอกชนมีส่วนร่วมมือกับทางราชการในการดำเนินการตามมาตรการ เพราะ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกระเบียบเกี่ยวกับการอนุญาตให้เอกชน บริษัทและ
ห้างหุ้นส่วนมีสิทธิขอปลูกสวนป่าในพื้นที่ที่เสื่อมสภาพแล้ว ฉะนั้นเพื่อเป็นการตอบสนอง
นโยบายนี้ จึงน่าจะหันมาสนใจลงทุนปลูกไม้ที่ให้ประโยชน์และได้ผลตอบแทนเร็ว คือ
สนประคิพท์ (*Casuarina junghuhniana*) ซึ่งเป็นไม้โตเร็ว สามารถปลูกได้ในทุก
สภาพท้องที่หรือดินที่ไม่สามารถจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมด้านอื่นๆ ได้แล้ว หลังจาก
ที่ปลูกแล้วจะให้ผลตอบแทนเร็ว คือ อายุประมาณ 5 - 8 ปี สามารถตัดออกมาใช้
ประโยชน์ได้ ฉะนั้นจึงควรศึกษาถึงต้นทุนและอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกสน
ประคิพท์ ตลอดจนสภาพของตลาดในอนาคตเพื่อที่จะเป็นสิ่งที่ระกุนและเป็นขอมูลใน
การประกอบการตัดสินใจของผู้ลงทุนทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนและอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการปลูก
สนประคิพท์ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาดังต้นทุนการปลูก แนวทางการจำหน่ายและภาวะตลาด
2. เพื่อศึกษาดังวิธีการทางบัญชี เกี่ยวกับการคิดคำนวณต้นทุนในการปลูก
3. เพื่อศึกษา และวิเคราะห์ถึงอัตราผลตอบแทนที่ได้รับ
4. เพื่อศึกษาดังอุปสรรค และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการลงทุนในการปลูก

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

การศึกษาและวิเคราะห์ในเรื่องนี้ คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่กำลังจะตัดสินใจในการลงทุนปลูก กังนี้ คือ

1. จะได้ทราบถึงจำนวนเงินทุนที่ต้องใช้ แนวทางการจำหน่าย แนวโน้มของตลาด และผลตอบแทนที่จะได้รับ
2. จะได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งวิธีการในการแก้ไขต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
3. จะได้ทราบถึงวิธีการและหลักการทางบัญชีที่เหมาะสมที่จะนำมาปรับปรุงใช้

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป้าหมายที่สำคัญ คือ มุ่งศึกษาดังการคิดคำนวณต้นทุน และรายได้ที่จะนำมาวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ศึกษาถึงประวัติความเป็นมาและภาวะตลาดของไม้สนประสิทธิ์ รวมทั้งศึกษาดังสภาพการปลูกสนประสิทธิ์ ทั้งในลักษณะที่เป็นที่ค่อนข้างท่วมไม่ถึงกับที่ลุ่มน้ำท่วมถึง ตั้งแต่การเตรียมการปลูกตลอดจนถึงการตัดฟันเพื่อจำหน่าย

สำหรับการศึกษาค้างนี้ จะทำการศึกษาค้างนี้ตัวอย่างในภาคเอกชน ในเขตภาคกลางของประเทศไทย 5 จังหวัด คือ ปทุมธานี นครนายก ฉะเชิงเทรา นครปฐม และชลบุรี โดยจะดีระยะเวลาการปลูกประมาณ 5 ปีเป็นสำคัญ โดยมีเป้าหมายไว้ว่าต้องปลูกเพื่อการค้า คือ เป็นเสากลมซึ่งอาจใช้เป็นเสา เข็มหรือไม้ค้ำยันในการก่อสร้าง เพราะเป็นที่ต้องการของตลาดในอนาคต โดยจะศึกษารายละเอียดและข้อมูลต่าง ๆ ที่รวม

รวมไ้จนถึง พ.ศ. 2524 เท่านั้น

วิธีการศึกษาและค้นคว้า

วิธีการศึกษาวิจัยเป็นการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ขอรายละเอียดจากผู้ประกอบกิจการ และบุคคลที่อยู่ในวงการที่เกี่ยวข้อง

ชนิดของข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสอบถามและสัมภาษณ์ข้อคิดเห็นจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ผู้จัดการบริษัทที่ดำเนินกิจการปลูกสนประดิษฐ์ ผู้ลงทุนที่สนใจจะลงทุนปลูกสนประดิษฐ์ เกษตรกรผู้ทำการปลูกสนประดิษฐ์ ผู้ที่สนใจในการปลูกสน ตลอดจนจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร รายงาน หนังสือ ตำรา บทความต่าง ๆ เกี่ยวกับการปลูกสนประดิษฐ์ ตลอดจนจักข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยจากหน่วยราชการและบริษัทต่าง ๆ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ กรมป่าไม้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และบริษัทค้าไม้ต่าง ๆ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย